

ଓଡ଼ିଶାରେ ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. - ବାପ ପୁଅ ରାତି ଅନିଦ୍ରା, ମୁଗୁରା ପଛ ମେଲା

ଏକ ବହୁଳ-ପ୍ରଚାରିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି, ଦେଶର ପ୍ରତି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପରିବାରକୁ ବର୍ଷରେ ଅନ୍ତତଃ ୧୦୦ଦିନର ମଜୁରି ଶ୍ରମ ଯୋଗାଇଦେବା ତଥା ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ସମୂହ ସଂପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ମହାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଆଇନ୍-୨୦୦୪ ଗତ ୨ ଫେବୃଆରୀ, ୨୦୦୬ ଠାରୁ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାର ୧୯ଟି ଜିଲ୍ଲା ସମେତ ଦେଶର ୨୦୦ଟି ଅନୁନ୍ନତ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଲାଭ କରିଥିଲା । ଆଗାମୀ ପହିଲା ଏପ୍ରିଲ ଠାରୁ ଏହା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗ୍ରାମବାସୀ କାମ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ୧୫ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାମ ନପାଇଲେ ବେକାରୀ ଭାଗ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଏହି ଆଇନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥର ସଂହତାଗ ଅର୍ଥାତ୍ ମଜୁରି ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟୟକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବହନ କରିଥାନ୍ତି, ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେବଳ ନିର୍ମାଣ-ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ-କୁଶଳୀ ଓ କୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଜୁରି ବ୍ୟୟର ଏକତୃତୀୟାଂଶ, ରାଜ୍ୟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିଷଦର ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟୟ ତଥା ବେକାରୀଭାଗ ବାବଦ ବ୍ୟୟ ବହନ କରିଥାନ୍ତି । ଜଣେ ଶ୍ରମିକର ପ୍ରାପ୍ୟ ସମକ୍ଷରେ ଆଇନ୍‌ର ଭାଷା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲେ ହେଁ ଉପରୁ ତଳସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସଂଯୋଜକ ସଂସ୍ଥା ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସୁବିସ୍ତୃତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନୀକ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି ତଥା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିଷଦ ଗଠିତ ହୋଇସାରିଛି । ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କ୍ଲିମ୍-୨୦୦୬ ସହିତ ମଜୁରି ଓ ପ୍ରଶାସନ ସମକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟତମ ୮ଟି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଘୋଷିତ ହୋଇଛି ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନିର୍ମଳ ଓ ସୁଚାରୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିଷଦ ମଧ୍ୟ ଗଠିତ ହୋଇସାରିଛି । ସର୍ବୋପରି ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଉଭୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ସୁଫଳ ସମକ୍ଷରେ ଚୁକ୍ତା ଚୁକ୍ତା ଡିଜିଟାଲ ପିପା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଆଇନ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ କେତେଦୂର ପହଞ୍ଚି ପାରିଛି ?

ଓଡ଼ିଶାରେ ବିପୁଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୦୦୬-୦୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାର ୧୯ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ମୋଟ ୮୯୦ କୋଟି ୧୮ ଲକ୍ଷ ୬୬ ହଜାର ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ୭୩୩ କୋଟି ୪୬ ଲକ୍ଷ ୬୨ ହଜାର ଟଙ୍କା, ଯାହାକି ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା ୮୨.୩୯ ଭାଗ । ସେହିବର୍ଷ ମୋଟ ୧୩୩୫ ୯୪ହଜାର ୧୬୯ଟି ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଥିଲେ ତଥା ୬କୋଟି ୯୯ଲକ୍ଷ ୩୪ ହଜାର କର୍ମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ୨୦୦୬-୦୮ ବର୍ଷରେ ଗତ ଡିସେମ୍ବର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ୨୪ଟି ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ମିଳିଛି ମୋଟ ୬୦୪ କୋଟି ୭୨ ଲକ୍ଷ ୫୧ ହଜାର ଟଙ୍କା, ଏବଂ ଏଥିରୁ ବ୍ୟୟ ହୋଇଛି ୩୩୯ କୋଟି ୮୬ଲକ୍ଷ ୧୪ହଜାର ଟଙ୍କା, ଯାହାକି ଶତକଡ଼ା ୫୬.୨ ଭାଗ । ଏହି ୯ମାସ ଭିତରେ ମୋଟ ୭ଲକ୍ଷ ୬୨ହଜାର ୮୮୮ଟି ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ତଥା ୨କୋଟି ୬୧ଲକ୍ଷ ୬୧ହଜାର କର୍ମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିଛି । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ଗତ ୨୮ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୦୬ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ବିଭାଗର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ନ୍ୟୁନତମ ଦୈନିକ ମଜୁରି ୫୫ଟଙ୍କାକୁ ଗତ ମେ ପହିଲା ଠାରୁ ୬୦ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଆଗାମୀ ପହିଲା ଏପ୍ରିଲ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟର ବାକୀ ୬ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ପରିସଂଖ୍ୟାନରୁ ମନେହେବ, ଅନ୍ୟସବୁ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କଥା ଦୂରେ ଥାଉ, କେବଳ ଏହି ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବଳରେ ସତେ ଯେପରି ରାଜ୍ୟର ଗାଁଗଣ୍ଡାରେ ଆଉ ବେକାରୀ ନାହିଁ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ହଟି ଚାଲିଛି ।

ତକ୍କର ପଶୁରାମ ରାୟ ରିପୋର୍ଟ

ବିତମନା ବଶତଃ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପୂର୍ବଭଳି ଅନାହାର ମୃତ୍ୟୁ, ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ମୃତ୍ୟୁ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଜନିତ ଆତ୍ମହତ୍ୟା, ପିଲାବିକ୍ରୀ, ଶିଶୁମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ହଇଜାମୃତ୍ୟୁ ଭଳି ଅଘଟଣମାନ ଘଟିଚାଲିଲା । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଏବଂ ବାହାରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସାଭାବିକ ଭାବେ ଉଠି ମାରିଲା ଯେ, ଯଦି ଗାଁଗଣ୍ଡାରେ ପୁରୁଷ-ସ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ବିଶେଷରେ ପ୍ରତି ସାବାଳକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣପିଛା ୬୦ଟଙ୍କାର ଦୈନିକ ମଜୁରି ମିଳୁଛି, ତେବେ ସେ ଅନହାର ବା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ମରିବ କାହିଁକି ବା ତା ପିଲାକୁ ବିକ୍ରୀ କରିବ କାହିଁକି ? ଏହି ବିବେକ-ଦଂଶନକାରୀ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇ ଦିଲ୍ଲୀର ଏକ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା 'ସେକ୍ଟର ଫର ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ଆଣ୍ଡ ପୁଡ଼ ସିକ୍ୟୁରିଟି' ତରଫରୁ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତକ୍କର ପଶୁରାମ ରାୟ ଗତ ମେ-ଜୁନ୍ ୨୦୦୬ରେ ଓଡ଼ିଶାର ୬ଟି ଅନୁନ୍ନତ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲା (ବଲାଙ୍ଗିର, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡ଼ା, କୋରାପୁଟ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଓ ରାୟଗଡ଼ା)ର ମୋଟ ୧୦୦ ଗ୍ରାମକୁ ଅବାନକ ଗସ୍ତ କରି ଏହି ଆଇନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ବିଶଦ୍ ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏହି ଅନୁଧ୍ୟାନର ଏକ ସୁବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଗତ ୧୭ ଅଗଷ୍ଟରେ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଲୋକସଭା ସମେତ ଜାତୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ ଏହା ଏକ ବୌଦ୍ଧିକ ଆଲୋଚନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, "ଓଡ଼ିଶାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ଅର୍ଥର ପ୍ରାୟ ୭୫ଭାଗ ସରକାରୀ ବାବୁମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲୁଚି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଏହି ଲୁଚିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମିଳିମିଶି ଏବଂ ସଂଗଠିତ ଭାବେ ସଂପାଦନ କରିଛନ୍ତି" । ଏହି ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ପରେ ୧୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୦୬ରେ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆୟୋଜିତ ଏକ ବୈଠକରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ, ଅର୍ଥ-ତୋଷଣପାତ ସମକ୍ଷରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସି.ଏ.ଜି. (ମହା ହିସାବ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓ ସମାକ୍ଷକ) ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସତକ୍ଷ ଭାବେ ଏହାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯା ଭିତରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ ରିପୋର୍ଟ ସର୍ବସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗତ ଡିସେମ୍ବର, ୨୦୦୬ରେ ସି.ଏ.ଜି. ନିଜ ରିପୋର୍ଟର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପରେ ତାହା ଗଣମାଧ୍ୟମ ଜରିଆରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛି । ତକ୍କର ରାୟଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସି.ଏ.ଜି. ରିପୋର୍ଟ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ; କାରଣ ତକ୍କର ରାୟ ଜଣେ ବେସରକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କିପରି ସେମାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ପାଉଣାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି କେବଳ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ସେ ଦେଇପାରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସି.ଏ.ଜି. ଏକ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ହୋଇଥିବାରୁ ସରକାରୀ ବାବୁମାନେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଏହି ନ୍ୟାୟ ପାଉଣାକୁ କି କି ଲାଲିଆଡି ବଳରେ ଲୁଚିନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି, ତହିଁର ଅକାନ୍ୟ ପ୍ରମାଣମାନ ନମୁନା ସରୂପ ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ସ୍ଥାନିତ କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ସି.ଏ.ଜି. ରିପୋର୍ଟର ଓଡ଼ିଶା ଅଧ୍ୟାୟର କେତେକ ଝଲକ ଦେଖିବା ।

ସି.ଏ.ଜି. ରିପୋର୍ଟ

ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ସି.ଏ.ଜି. ଅବାନକ ନମୁନା ଚୟନ (ରାଷ୍ଟ୍ର ସାମ୍ପଲିଂ) ପଦ୍ଧତିରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଗସ୍ତ କରି ସରକାରୀ ଦଲିଲପତ୍ରକୁ ଯାଞ୍ଚ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଇକ୍ଷରନେତ୍ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହ ତୁଳନା ତଥା ସଂପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ପଞ୍ଚାୟତ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ୧୨ଟି ଅନୁଧ୍ୟାନ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ୨୦୦୬-୦୭ରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ଅଣ୍ଟା ହଜାର ପଞ୍ଜିକୃତ ପରିବାରଙ୍କ ଭିତରୁ ଇକ୍ଷରନେତ୍ରେ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ମାତ୍ର ୫୧୫୮୮ଟି ପରିବାରଙ୍କୁ ୧୦୦ଦିନର କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ମିଳିପାରିଥିଲା, ଯାହାକି ଶତକଡ଼ା ୩୨ କମ୍ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ଏହି ୫୧୫୮୮ ଜଣଙ୍କୁ ୧୦୦ଦିନର କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଥିବାର ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହଜନକ, କାରଣ ନମୁନା ସରୂପ ୧୪ଟି କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ରକୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାପରେ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ୧୩୮୮ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର (ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା ୯୩)ରେ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି । ପୁଣି ୪ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ୧୨୧୮ଟି ପରିବାରଙ୍କୁ ୧୦୦ଦିନର କାମ ମିଳିଛି ବୋଲି ଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ର ୩୮୮ଟି ପରିବାର (ଶତକଡ଼ା ଅଡେଇରୁ କମ୍)ଙ୍କୁ ଏହା ମିଳିପାରିଛି । କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲାର ୨୧୮ ଗ୍ରାମରେ ନିଯୁକ୍ତ ବୋଲି

ଦର୍ଶାତ ହୋଇଥିବା ୧୪୨ଟି ପରିବାର ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ଜଣା ପଡିଥିଲା ଯେ, ୯୮ଟି ପରିବାର (ଶତକଡା ୬୯ରୁ ଅଧିକ) ମୋଟେ ଏପରି ନିୟୁତ୍ତ ପାଇନାହାନ୍ତି, ଏବଂ ୧୧୨ଟି ପରିବାରଙ୍କୁ ମୋଟ ୩ଲକ୍ଷ ୪୧ ହଜାର ଟଙ୍କାର ମଜୁରି ମିଳିଥିଲା ବେଳେ ଇଷ୍ଟନେଟରେ ତଥା ମଞ୍ଚର ରୋଲରେ ଏହି ପରିମାଣକୁ ୪ଲକ୍ଷ ୭୬ହଜାର ଟଙ୍କା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । କଳାହାଣ୍ଡିର ଭବାନୀପାଟଣା ବ୍ଲକ୍ରେ ତିନୋଟି ନମୁନା ଭିତରୁ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପ୍ରିଲ-ମେ ୨୦୦୭ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ୧୮୬ଜଣ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ମଜୁରି ପ୍ରାୟ ୯୬ହଜାର ଟଙ୍କା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ୬/୭ ମାସ ବିତିଲା ପରେ ବି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ଏବଂ ତୃତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଞ୍ଚର ରୋଲ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଯଦିଓ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ବେକାରୀ ଭତ୍ତା ପଇଠ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଓଡିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୦୦୬-୦୭ରେ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିନଥିଲେ । ୧୨ଟି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବ୍ଲକ୍ରେ ୪୧୪୩୩ ପଞ୍ଜିକୃତ ପରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାବୀ କରିଥିଲେ ବି ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ବେକାରୀ ଭତ୍ତା ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତକୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲେ ହେଁ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଭବାନୀପାଟଣା ବ୍ଲକ୍ରେ ଫେବୃଆରି ୨୦୦୬ରୁ ନଭେମ୍ବର ୨୦୦୬ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୬କୋଟି ୫୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ୧୪୬ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ-କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଥାକଥିତ ଭି.ଏଲ୍.ଏଲ୍.ମାନଙ୍କ ନାଁରେ ଅଥଚ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ କରିଆରେ ତଥା ତିସେମ୍ବର ୨୦୦୬ ଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗର ନାଁକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବସ୍ତୁତଃ ଜୁନିଅର୍ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଠିକାଦାରଗଣ ଓ ଜୁନିଅର୍ ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ହାତରୁ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଏବଂ କୌଣସି ଟେଣ୍ଡର ନତାକି ସାମଗ୍ରୀ କିଣିଛନ୍ତି ଓ ମଜୁରି ପଇଠ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତା'ପରେ ନିଜେ ମନମୁଖୀ ତଳରେ ମାପରୂପ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଲଭାଉତର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ଅର୍ଥ ହତପ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲାର ପାଟଣାଗଡ ବ୍ଲକ୍ରେ ତିନୋଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଳ ମଞ୍ଚର ରୋଲରେ ୪୫ଜଣ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତ ତାରିଖକୁ ଅନ୍-ଲାଭନ୍ ତଥ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ସମୟରେ ଅଦଳବଦଳ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ମସିହାରେ ଭବାନୀପାଟଣାର ସହକାରୀ ମୂଲିକା ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀ ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ପାଣ୍ଡିରୁ ୨୯ଲକ୍ଷ ୮୫ହଜାର ଟଙ୍କା ଉଠାଇ ମନମୁଖୀ ଭାବେ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ସୁଦ୍ଧା ପଞ୍ଜିକୃତ ଶ୍ରମିକ ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ପୁଣି ସେହି ଅଧିକାରୀ ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ନକଲି ମଞ୍ଚର ରୋଲକୁ ମଜୁରି ପଇଠର ରେକର୍ଡ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ସେହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୪୬ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟର କ୍ରୟାନ୍ୱୟନରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ମୋଟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ୩ହଜାର ଟଙ୍କାର ଅପତ୍ୟ ଘଟିଯାଇଛି । ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ କାମ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଚାଲୁଥିବା ୭ଟି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ସଂସ୍ଥା ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ପାଣ୍ଡିରୁ ମୋଟ ୪୭ଲକ୍ଷ ୮୦ହଜାର ଟଙ୍କା ନେଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏସବୁର କ୍ରୟାନ୍ୱୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.ର କୌଣସି ନୀତିନିୟମ ମାନିନାହାନ୍ତି । ଭବାନୀପାଟଣା ବ୍ଲକ୍ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ୧୬ରୁ ୩୦ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୦୬ ମଧ୍ୟରେ ୧ଲକ୍ଷ ୭୬ହଜାର ଟଙ୍କାର ମଜୁରି ପଇଠ ହୋଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ମଞ୍ଚର ରୋଲର ମୂଳ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ଆଉ ଏକ କାଗଜ ଲଗାଯାଇଛି । ୧୮ଟି ମଞ୍ଚର ରୋଲରେ ୭ଜଣ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୋଟ ୧୧,୫୨୧ଟଙ୍କା ପଇଠ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ପୁଣି ୫୪୮ଟି ଶ୍ରମଦିବସ ବାବଦରେ ମୋଟ ୪୪,୮୫୯ ଟଙ୍କା ପଇଠ କରାଯାଇଛି ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି ବବାହ ପରେ ଗାଁ ଛାଡିଥିବା ଝିଅମାନେ, ସହରରେ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ଗାଁ ବାହାରେ କର୍ମନିୟୁତ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀବୃନ୍ଦ । କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲାରେ ୨୧ଜଣ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ମୋଟ ୧୫୫ କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ମିଳିଥିବା ବେଳେ ମଞ୍ଚର ରୋଲ ତଥା ଇଷ୍ଟନେଟରେ ଏହାକୁ ୭୬୨ କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ (ପ୍ରାୟ ୫୨୬୬) ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । କଳାହାଣ୍ଡିର ନଲା ବ୍ଲକ୍ରେ ୧୧ଜଣ ଶ୍ରମିକ ଏକ ଦିନଗୁଡିକରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଓ ଏବାବଦରେ ୨୩,୨୮୨ଟଙ୍କା ମଜୁରି ପାଇଛନ୍ତି । କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଲୁଇସିଙ୍ଗା ଓ ଭବାନୀପାଟଣା ବ୍ଲକ୍ ତଥା ଆଉ ୩ଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ପାଣ୍ଡିରୁ ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଯଥା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସହାୟତା ବାବଦରେ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏ ବାବଦରେ ମୋଟ ୧୧ଲକ୍ଷ ୧୬ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ଭରଣା କରାଯାଇନାହିଁ । ଭବାନୀପାଟଣା ବି.ଡି.ଓ. ଅନିୟମିତ ତଳରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଣ୍ଡିରୁ ମୋଟ ୧୧ଲକ୍ଷ ୩୬ହଜାର ଟଙ୍କା ଉଠାଇ ବିବିଧ ବ୍ୟୟ ନାମରେ ଅପତ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ୧୩ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ଓ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ମୋଟ ୭୧ଲକ୍ଷ ୭୫ହଜାର ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାମ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ ହେଁ ସେମାନେ ୬ରୁ ୯ମାସ ବିତିଗଲା ପରେ ବି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭାଉତର ଦାଖଲ କରିନାହାନ୍ତି । କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ୪୯ଲକ୍ଷ ୮୦ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ହେଁ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୦୬ରେ ୭୦ଲକ୍ଷ ୨ହଜାର ଟଙ୍କାର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଛି । କେନ୍ଦୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିହିତ ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଚର ରୋଲର ପ୍ରତ୍ୟେକ (ଫର୍ମାଟ୍) ଓଡିଶାରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇନାହିଁ କି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଯାସ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରଦର୍ଶାତ ହୋଇନାହିଁ । ଅଭିଯୋଗ ରେକର୍ଡର ମଧ୍ୟ କେଉଁଠି ଅନୁରକ୍ଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ଦାବୀ କଲାବେଳେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତମାନେ ବିନିୟୁତ୍ତ ଅର୍ଥର ସବୁପ୍ରୟୋଗ ସମୟରେ ଜନସଜାଗତା ଏବଂ ତଦାରଖ କମିଟିର ରିପୋର୍ଟକୁ ସଂଲଗ୍ନ କରିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରତି ଛ ମାସରେ ଅନ୍ତତଃ ଅରକ ପାଇଁ ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଆୟୋଜିତ ହେବା କଥା, କିନ୍ତୁ ଏହା କେଉଁଠି ହୋଇନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେଉଁଠି ହେଲେ ଯାସ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ତରଫରୁ ଅନ୍ତତଃ ଏକ ଦଶମାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କିମ୍ବା ବ୍ଲକ୍ ତରଫରୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଷୋଳପଣ ଯାସ୍ତ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ଜନସଜାଗତା ଓ ତଦାରଖ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପରିଷଦ ଉତ୍ତରଦାୟୀ

ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.-୨୦୦୫ର ଧାରା ୧୨(୩) ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ସମସ୍ୟା ଓ ଅସୁବିଧାଗୁଡିକର ଦୂରୀକରଣ କରିବାର ମୂଳ ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟ କର୍ମନିୟୁତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିଷଦ । ଆଇନତଃ ଏହି ପରିଷଦ ଆଇନ୍ ଲାଗୁ ହେବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଗଢା ହେବା କଥା, କାରଣ ଏହା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତଦାରଖକାରୀ ସଂସ୍ଥା । ଏହି ପରିଷଦକୁ ତୁରନ୍ତ ଗଠନ ପାଇଁ ସିଭିଲ୍ ସୋସାଇଟି ସଂଗଠନମାନେ ମୂଳରୁ ଦାବୀ କରି ଆସୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସରକାର ଏହି ଦାବୀକୁ ଟାଳି ଚାଲିଥିଲେ । ସି.ଏ.ଜି.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଏବଂ ବହୁ କେଳେକାରି ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ନିକଟ ଅତୀତରେ, ୨୮ ନଭେମ୍ବର ୨୦୦୬ରେ ପରିଷଦର ଗଠନ ସମୟରେ ତୁପ୍ତାପ୍ତ ଏକ ବିକ୍ଷେପି (ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ: ବିକ୍ଷେପି ସଂଖ୍ୟା-୨୩୪୦) ଗେଜେଟ୍ରେ ଜାରି କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଏବିଷୟରେ ଟିକିଏ ମାତ୍ର ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ବଡ କୌତୁହଳର ବିଷୟ, ଠିକ୍ ଏହିଭଳି ଅର୍ଦ୍ଧ-ଗୋପନୀୟ ତଳରେ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ଦୁଇମାସ ତଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୧୬, ତିସେମ୍ବର ୨୦୦୬ରେ ଏହି ଆଇନ୍ ଅଧୀନସ୍ଥ ମୁଖ୍ୟ ଦଳିଲ୍ ଓଡିଶା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କର୍ମନିୟୁତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କ୍ଲିମ୍-୨୦୦୬କୁ ଗେଜେଟ୍ରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ନିକଟରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ୨୧ସଭ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ରାଜ୍ୟ କର୍ମନିୟୁତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିଷଦରେ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ-ସଜାବ ଏବଂ ୧୧ଟି ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ସଜାବଙ୍କୁ ନେଇ ୧୨ଜଣ ସରକାରୀ ସଭ୍ୟ, ୭ଜଣ ବେସରକାରୀ ସଭ୍ୟ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପରିଷଦର ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ୍, ଉଭୟ ପର୍ଶୁରାମ୍ ରାୟ ଏବଂ ସି.ଏ.ଜି.ଏ. କି ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ହତପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ, ପଞ୍ଚାୟତ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲ୍ କରିବା ଏବଂ ନିଜର ନ୍ୟାୟ ପାଉଣାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମବାସୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ସହ ଏହାକୁ ଫେରାଇଦେବା ତଥା ଆଇନ୍ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀକାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନର ଧାରା-୨୫ ଅନୁଯାୟୀ କେଶ୍ ରଜୁ କରି ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଦିବି ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ପରିଷଦ ନିଜ ତରଫରୁ ତଦ୍ୱରତା ଦେଖାଇବା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ପରିଷଦର ଏବାଦୁଣି ଭୂମିକା ଆମରାଜ୍ୟରେ ଏଯାବତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଏନ୍.ଆର୍.ଇ.ଜି.ଏ.କୁ ଠିକଣା ବାଟକୁ ଆଣି ପାରିବ, ନଚେତ୍ ବୁଝାପଡିବ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମେତ ପରିଷଦର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟସଭ୍ୟା ରାଜକୋଷ-ଲୁଚେରାଙ୍କ ଶିରସ୍ତାଣ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।